

56. Seminarium Migracyjne

Czas, płeć i transnarodowe 'sieciowanie' państwa przez diasporę ukraińską w obliczu wojny

Zapraszamy na 56. Seminarium Migracyjne IEiAK UW organizowane we współpracy z Instytutem Slawistyki PAN, na którym wystąpi dr Dominika Blachnicka-Ciacek (Wydział Socjologii UW) i dr Anna Matyska (Wydział Socjologii UW i KU Leuven).

Data dodania: 18-11-2025

Kategorie: Seminarium

Przydatne informacje **Link do strony wydarzenia:** [Wydarzenie na Facebooku](#) [1]

Miejsce: IEiAK UW, Żurawia 4, sala 108

Data rozpoczęcia: 02-12-2025

Godzina: 17:00

W następstwie rosyjskiej inwazji na Ukrainę ukraińskie diaspory na całym świecie, w tym w Polsce, zmobilizowały się do wspierania ojczyzny dotkniętej wojną. Jednym z pól takich działań jest transnarodowe i oddolne zaangażowanie Ukraińców w pomoc armii ukraińskiej jako kluczowego organu państwa. Podczas wystąpienia skupimy się na pokazaniu, w jaki sposób ta forma zaangażowania kształtowana jest przez złożone i często ambiwalentne relacje z państwem ukraińskim szczególnie w czasowym i genderowym wymiarze tego procesu. Podstawą naszych rozważań są badania etnograficzne przeprowadzone w latach 2023–2025 obejmujące obserwacje uczestniczące oraz 37 pogłębionych wywiadów z Ukraińcami mieszkającymi na stałe w Polsce. Naszą analizę uzupełniamy o wstępne wyniki badań przeprowadzonych w Stanach Zjednoczonych, w tym 41 wywiadów z Ukraińcami oraz osobami pochodzenia ukraińskiego. Badania są częścią szerszego porównawczego projektu badawczego dotyczącego zaangażowania diaspor ukraińskich na świecie.

W prezentacji pokażemy, że członkowie diaspory ukraińskiej w Polsce aktywnie wspierają armię, postrzegając go nie tylko jako „naszych chłopców” – część społeczeństwa, nie państwa. Dokładaj przy tym wszelkich starań,

Na skróty

- [Dziury](#)
- [Katalog biblioteki](#)

aby ich transnarodowa pomoc na pewno trafiała bezpořrednio do potrzebujących i nie była marnotrawiona. Wykorzystując koncepcję Stefa Jansena (2015) o państwie jako „efekcie sieciowania (*state-gridding*), pokazujemy, w jaki sposób członkowie diaspory ukraińskiej w Polsce angażują się w różnorodne, oddolne praktyki transnarodowego sieciowania państwa, uzupełniając braki armii tam, gdzie państwo zawodzi i obchodzić oficjalne kanały państwowe. Pokazujemy też, że istnieją granice zaangażowania, np. jeśli idzie o powrót do Ukrainy i walk zbrojnych. Zaangażowanie kobiet jest powszechnie akceptowane, podczas gdy aktywność mężczyzn, w kontekście uprzedmiotowionej polityki wojennej, bywa oceniana jako niewystarczająca. Uwzględniamy również rolę czasu jako czynnika kształtującego rytmy działań oraz relacje między „czasem wojny” a transnarodowym zaangażowaniem. W ujęciu teoretycznym podkreślamy procesualny i transnarodowy charakter państwa, oraz płynność granic między państwem a społeczeństwem.

Biogramy:

Dominika Blachnicka-Ciacek jest adiunktem na Wydziale Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego. Jej badania i praktyka wizualna koncentrują się na roli pamięci, narracji politycznych oraz wojny w kształtowaniu poczucia przynależności i wykluczenia wśród społeczności diasporycznych, uchodźczych i migranckich. Jest kierowniczką projektu pt. „Zaangażowanie na odległość: Wielostanowiskowa etnografia reakcji ukraińskiej diaspory na wojnę” (ENGAGE) finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki. Jest niedawną laureatką nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla młodych wybitnych naukowców (2024) oraz stypendystką Fundacji Kościuszkowskiej (2024). Publikowała m.in. w *The Sociological Review*, *Identities*, *Geoforum*, *JEMS*, and *Emotion, Space and Society*. Dominika uzyskała stopień doktora w dziedzinie socjologii wizualnej na Goldsmiths, University of London (2016), oraz Certyfikat z Filmu Etnograficznego (2011) na Wydziale Antropologii, University College London (UCL).

Anna Matyska jest doktorem antropologii społecznej, adiunktem na Wydziale Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego oraz afiliowaną badaczką na Uniwersytecie w Leuven (Belgia). Przez wiele lat była związana z Antropologią na Uniwersytecie w Tampere (Finlandia), gdzie obroniła doktorat poświęcony polskim rodzinom transnarodowym w kontekście przemian politycznych okresu zimnej wojny oraz po 1989 roku. W ramach ww. projektu „Zaangażowanie na odległość: Wielostanowiskowa etnografia reakcji diaspory ukraińskiej na wojnę” (ENGAGE), bada współczesną diasporę ukraińską w Polsce. Jej zainteresowania naukowe obejmują procesy mobilności transnarodowej, relacje rodzinne, kategorie pracy i klasy społecznej oraz zagadnienia integracji europejskiej. Jako stypendystka programu Marie Skłodowska-Curie prowadziła badania etnograficzne nad relacjami między polskim kapitałem, pracownikami i instytucjami państwa w ramach reżimu delegowania pracowników w Unii Europejskiej (2017-2019). W latach 2020–2022 realizowała badania dotyczące zaginiętych Polaków w kraju i za granicą w projekcie *Governance and Grieving: Disappearing Migrants and Emergent Politics* (Uniwersytet w Tampere). Publikowała m.in. w czasopiśmie *Global Networks*, *Ethnography*, *European Journal of Cultural Studies* oraz *Kultura i Społeczeństwo*.

Polecane lektury:

- Jansen, Stef (2015) "Waiting for a Bus [or towards an Anthropology of Gridding]". In Stef Jansen, *Yearnings in the Meantime: 'Normal lives' and the State in a Sarajevo Apartment Complex*, Berghahn, pp. 59-86 [Chapter 2].
- Rose, Sofie (2024) "Nation of heroes: state stigmatization of Ukrainian men who flee the war." *Critical Studies on Security*. <https://doi.org/10.1080/21624887.2024.2398848> [2].

Adres URL źródła: <https://www.etnologia.uw.edu.pl/aktualnosci/56-seminarium-migracyjne>

Odniski

[1] <https://fb.me/e/3OCUBTEUY>

[2] <https://doi.org/10.1080/21624887.2024.2398848>